

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ ΚΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙ

ΤΟΥ κ. Κ. ΑΣΣΙΩΤΗ

Ἡ σειρά τῶν διαλέξεων πού ἀπεφάσισε νά διοργανώσῃ ὁ καθηγητικός σύλλογος τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου ἐπὶ θεμάτων σχετιζομένων μὲ τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, ἐλπίζομεν πῶς θά ἔχουν καὶ τοῦτο τὸ καλὸν ἀποτέλεσμα: ὅτι θά διαλύσουν μίαν παρεξήγησιν πού ἐπικρατεῖ εἰς τὴν ἀντίληψιν πολλῶν, ὅτι αἱ κλασσικαὶ σπουδαὶ κατήντησαν νά εἶναι σήμερον μίαν πνευματικὴ πολυτέλεια, διὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ἀξίζει νά γίνονται θυσίαι ἀπὸ τοῦς νέους ἑκείνους, πού ἔχουν πρὸ παντὸς ἀνάγκη ν' ἀντιμετωπίσουν τὸ βιωτικὸν πρόβλημα, ἀντὶ νά καταγίνωνται μὲ τὴν ψυχικὴν τῶν καλλιέργειαν. Ἡ ἐποχὴ μας, ἰσχυρίζονται οἱ παρεξηγοῦντες τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν κλασσικῶν σπουδῶν, εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς πρακτικότητος. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἀντὶ οἱ νέοι μας νά μελετοῦν τὸν Ὅμηρον, τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τὸν Πλάτωνα, καλύτερα κάμνουν νά ἐπιδοθοῦν εἰς πρακτικὰς σπουδὰς πού θά τοῦς καταρτίσουν ἐπαγγελματικῶς, εἰς τρόπον ὥστε νά ἡμποροῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς μὲ ἐλπίδας ἐπιτυχίας. Μὲ ἄλλα λόγια οἱ «πρακτικοὶ» αὗτοὶ ἄνθρωποι κρίνουν ὡς περιττὴν σπατάλην χρόνου καὶ χρήματος τὴν ἀνθρωπιστικὴν μόρφωσιν, πιστεύοντας ὅτι ἐκεῖνο πού χρειάζονται οἱ σημερινοὶ νέοι εἶναι μόνον ἐφόδια ἀρκετὰ γιὰ νά κερδίζουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα χρήματα.

Θλιβερωτέρα πλάνη ἀπὸ αὐτὴν εἶναι ἀδύνατον νά ὑπάρξῃ προκειμένου περὶ τῆς μορφώσεως. Ἐκτὸς ἂν θεω-

κὴν ἀνὸρθωσιν τοῦ τύπου μας ἀσφαλῶς δὲν πρέπει νά ξεκινήσωμεν ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτὸ δηλ. μὲ τὴν κατάργησιν τῶν παλαιστικῶν ἀγώνων.

Διὰ νά ἀρθοῦν ἐνδεχόμεναι παρεξηγήσεις μαιαξὺ τοῦ φιλάθλου κοινοῦ θεωρῶ καλὸν νά καταστήσω γνωστὸν, ὅτι ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις ἐνὸς παλαιστικοῦ ἀγῶνος οἱ παλαισταὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἔχουν νά καρπωθοῦν τὸ μικρότερον μέρος. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς εἰσπράξεως δαπανᾶται εἰς τὴν κυρίως διοργάνωσιν τῶν παλαιστικῶν ἀγώνων. Οἱ θεαταὶ οἱ ὁποῖοι συγκεντρώνονται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Νήσου, εἰς τὴν πόλιν ὅπου θά διξαχθῇ ἕνας παλαιστικός ἀγὼν ἐξοδεύουν σεβαστὰ ποσὰ δηλ. οἱ σωφῆρ οἱ ὁποῖοι μεταφέρουν τὸν φίλαθλον κόσμον, τὰ καφενεῖα, τὰ ζαχαροπλαστεῖα καὶ τὰ ξενοδοχεῖα ὀφελούνται πάρα πολὺ.

Ἐάν ὁ ἐπιστολογράφος ἐν διαφέρατο πράγματι διὰ τὴν μὴ φυγάδευσιν συναλλάγματος ἐκ τοῦ τύπου, ἔπραπε νά ὑποδείξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νά περιορίσῃ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοκινήτων, κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ ἑκατοντάδων «ἀρτιστῶν» τοῦ καμπαρέ καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ ὄχι τὴν κατάργησιν ἐνὸς ὥραίου σπῆρτος.

Λευκωσία 23|1|39

Μετὰ πάσης τιμῆς
ΓΕΩΡΓ. ΦΙΝΤΙΚΚΙΔΗΣ

ροῦμεν τὸν ἄνθρωπον ὡς ἕνα μηχανικὸν ρομπότ τοῦ ὁποῦ προορισμὸς εἶναι νά ἐπιτύχῃ ὁπωσδήποτε εἰς ἕνα βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα καὶ ὄχι ὡς μίαν ὑπερβίον μὲ εὐγενεστερίας καὶ πνευματικώτερας τάσεις, ἠθικῶς συγκροτημένην καὶ ἱκανὴν νά κατανοῇ καὶ νά προσαρμόζεται πρὸς τὸ περιβάλλον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον κινεῖται.

Κανεὶς βέβαια δὲν πρέπει νά παραγνωρίσῃ τὰς ἀδυσωπήτους ἐπιταγὰς τῆς βιοπάλης. Κάθε μέλος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου πρέπει νά εἶναι εἰς θέσιν νά ζῇ δημιουργικὰ καὶ νά κερδίσῃ τίμια τὴν ζωὴν του. Τὰ ἐφόδια αὐτὰ τὰ παρέχουν ὁμῶς αἱ λεγόμεναι πρακτικαὶ σπουδαί; Ἡ πείρα μᾶς κάμνει νά εἴμεθα πολὺ σκεπτικισταί. Ἐκεῖνο πού κατορθώνουν συνήθως αἱ σχολαὶ πού ἰσχυρίζονται ὅτι παρέχουν εἰς τοῦς νέους τὰ ὅπλα διὰ νά κατισχύσουν εἰς τὸν ἀχαρὶν ἀγῶνα τῆς ζωῆς εἶναι νά ἐξαπολύουν κατ' ἀγέλας θλιβεροὺς θεισιθήρας, ἀνθρώπους ποιοτικῶς ἀνεπαρκεῖς, πού ὅταν δὲν ναυαγήσουν ὀριστικῶς μόλις κατορθώνουν νά φυτοζωοῦν εἰς τὰ κατώτερα ἐπίπεδα τῆς κοινωνικῆς πυραμίδος.

Ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι πιστεύεται γενικῶς, ἐκεῖνοι ἐκ τῶν νέων πού λαμβάνουν τὴν μόρφωσιν τῶν εἰς τὰ σχολεῖα κλασσικῆς μορφώσεως ἀποδεικνύονται καλύτεροὶ μαχηταὶ εἰς τὸν βιωτικὸν ἀγῶνα. Διότι διαθέτουν τὰ ἀναγκαῖα ἠθικὰ καὶ ψυχικὰ ἐρείσματα πού τοῦς ἐπιτρέπουν νά ἴστανται ἀκλόνητοὶ πρὸ κάθε ἀντιξοότητος καὶ ἔχουν μέσα τῶν στοιχείων προσαρμογῆς πρὸς κάθε περίστασιν, τῶν ὁποῦν στεροῦνται οἱ θεσθηροῦντες νέοι τῶν «πρακτικῶν» ἐφοδίων.

Πρέπει, ἐξ ἄλλου, νά τονισθῇ ὅτι αἱ κλασσικαὶ σπουδαὶ δὲν ἔχουν μόνον ἀξίαν ἀκαδημαϊκὴν. Αἱ πρακτικαὶ κατευθύνσεις πού περικλαίου εἶναι ἀναμφισβήτητοι.

Ἄν ἡ μελέτη τῶν ἀρχαίων συγγραφέων δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο νά προσπορίσῃ ἀπὸ τὴν γνώσιν νεκρῶν θεωριῶν, ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς θά ἦτο ἀνάξιος τοῦ ὀνόματός του καὶ δὲν θά ἐπέζη μέχρι τῆς ἐποχῆς μας. Εὐτυχῶς ὁμῶς δὲν συμβαίνει οὕτω. Αἱ κλασσικαὶ σπουδαὶ εἶναι ἀκένωτος πηγὴ ρεαλιστικῶν ἀληθειῶν πού ἔχουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦς εἰς κάθε ποχὴν καὶ εἰς κάθε κλίμα. Ὁ ἀπώτερος σκοπὸς τῶν εἶναι πολὺ ὑψηλότερος τῆς κατασκευῆς ἀνθρωπίνων μηχανῶν ἱκανῶν νά ὑπηρετοῦν τὸν ὕλισμὸν τῆς ἐποχῆς μας. Ἀποβλέπουν κυρίως εἰς τὴν διαμόρφωσιν χαρακτήρων καὶ ταῖνον ν' ἀναπτύξουν ὅ,τι καλύτερον περικλαίει μέσα τοῦ ὁ ἄνθρωπος. Καὶ γνωρίζομεν ὅλοι ποῖαν σημασίαν ἔχει ἡ ἐπιδίωξις αὐτῆ [εἰς μίαν ἐποχὴν πού χαρακτηρίζεται μὲν ἀπὸ τὰς τεχνικὰς καὶ μηχανικὰς τῆς προόδου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὀδυνηρὰν ἑλλειψίν ἀνθρωπισμοῦ, πού πρέπει νά εἶναι ἐν τούτοις τὸ ὑπόβαθρον κάθε πολιτισμοῦ ἀξίου τοῦ ὀνόματός του.

Κ. ΑΣΣΙΩΤΗΣ